

Grundläggande granskning 2022 Kommunalförbundet Kollektivtrafik- myndigheten i Västernorrlands län

Revisionsrapport

Sammanfattning

Syftet med granskningen har varit att, utifrån en grundläggande granskningsinsats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts. Möjligheterna att nå målen har samtidigt påverkats av både covid-19 och kriget i Ukraina. Vi vill i övrigt framhålla att det är väsentligt att medarbetsundersökningar planeras och genomförs så att de mål och indikatorer som direktionen fastställt ska kunna följas upp.

Förbundsdirektionen har under 2022 fattat beslut utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsiktsplikt. Vi anser dock att direktionen behöver säkerställa att underlagen inför dessa beslut är tillräckliga och ändamålsenliga.

Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Covid-19 och kriget i Ukraina har dock påverkat förbundets ekonomi. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks.

Vi har noterat att en plan för uppföljningsprocessen inte har tagits fram för år 2022 i likhet med 2021. Rapporteringen motsvarar emellertid de krav som uttryckts i förbundsordningen.

Vår granskning har i övrigt visat att det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys. Planen har vidare följts upp inom föreskriven tid. Vi bedömer samtidigt att processen bör utvecklas för att säkerställa att den interna kontrollen uppnår sina syften enligt direktionens policy för intern kontroll. Vi har i övrigt noterat att Förbundsdirektionen har fått information om den riktlinje för visselblåsning som myndigheten har tagit fram och fastställt under 2022. Vi anser att beslut om riktlinje för visselblåsning bör fattas av Förbundsdirektionen.

Rekommendationer

Nedan framgår våra främsta rekommendationer till Förbundsdirektionen.

- Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt.
- Utveckla processen för den interna kontrollen.
- Se över behovet av uppföljning och rapportering.
- Besluta om riktlinje för visselblåsarfunktionen.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	4
2	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
3	Revisionskriterier.....	4
4	Metod.....	4
5	Resultat av granskningen.....	5
5.1	Föregående års revision	5
5.2	Ekonomi- och verksamhetsstyrning	6
5.3	Uppföljning.....	7
5.4	Förbundets ekonomi	8
5.5	Uppfyllelse av verksamhetsmål.....	11
5.6	Intern kontroll	12
5.7	Revisionell bedömning	14

1 Bakgrund

Kommunalförbundets revisorer har ansvar för att årligen granska förbundet med utgångspunkt i de bestämmelser som återfinns i kommunallagens revisionskapitel. Granskningen ska genomföras i enlighet med de principer och riktlinjer som följer av god revisions sed i kommunal verksamhet.

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet är att utifrån en grundläggande insats bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt liksom om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen avser att ge revisorerna ett grundläggande underlag inför de uttalanden som ska göras i revisionsberättelsen. Inom denna ram kommer en bedömning göras av följande:

- om åtgärder vidtagits med anledning av föregående års revision och den handlingsplan för ändamålet som direktionen beslutat om,
- om det finns en fungerande ekonomi- och verksamhetsstyrning,
- om det finns en fungerande budgetuppföljning inkl. uppföljning av verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser,
- om ekonomin är tillfredsställande,
- om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt,
- om det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt om planen följs upp.

3 Revisionskriterier

Revisionskriterier avser de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Nedan framgår de främsta revisionskriterierna i denna granskning:

- Förbundsordning, samarbetsavtal och reglemente
- Kommunallagen

4 Metod

Granskningen baseras på dokumentstudier och intervjuer/mejlkorrespondens.

Rapporten har saklighetsgranskats av Förbundsdirektören och Bitr. Förbundsdirektör/Chef Verksamhetsstöd.

5 Resultat av granskningen

5.1 Föregående års revision

Nedan redovisas vidtagna åtgärder utifrån rekommendationerna i 2021 års grundläggande granskning. Äldre ej åtgärdade rekommendationer ingår även i nedanstående uppföljning.

Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt (år 2019)

Vidtagna åtgärder

Direktionen behandlade 2021 års uppsikt av Bussgods, Norrtåg och Transitio vid sitt sammanträde 2022-03-24.

Direktionen beslutade att den verksamhet som ovanstående bolag bedrev under föregående kalenderår, 2021, ”får anses ha varit förenlig med det fastställda ändamålet för bolaget och utförts inom ramen för gällande styrdokument och lagstiftningar.” Beslutsunderlagen indikerar dock att det är en avstämning av handlingar som gjorts samt att ledamöter och revisorer utsetts samt deltagande på årsstämor. Inga årsredovisningar, granskningsrapporter och revisionsberättelser för 2021 utgjorde exempelvis underlag till ärendet. Som vi uppfattat det var dessa handlingar inte heller upprättade vid tidpunkten.

Revisorerna har under 2022 genom dialog förmedlat sina iakttagelser till förbundet.

Kommentar

Revisionen har under flera år påtalat vikten av att säkerställa att kommunallagens krav gällande den förstärkta uppsikten tillgodoses.

Vi har under 2022 förvisso noterat att beslut har fattats i linje med kommunallagens bestämmelser. Vi anser dock att direktionen behöver säkerställa att underlagen inför dessa beslut är tillräckliga och ändamålsenliga.

Granskningen ska vara tillräckligt omfattande för att möjliggöra en bedömning av om verksamheten som helhet har haft en sådan inriktning och bedrivits på ett sådant sätt att den varit kompetensenlig.

Vår rekommendation från tidigare år kvarstår därmed.

Säkerställ att uppföljningen tillgodoser direktionens krav (år 2021)

Uppföljningen av rekommendation framgår av avsnitt 5.3.

5.2 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I kommunallagen, 11 kapitlet, 5-6 §§, finns bestämmelser om budgetens innehåll. Bland annat framgår följande:

- en budget ska upprättas varje år för nästa kalenderår,
- budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret,
- av planen ska det framgå hur verksamheten skall finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut,
- för verksamheten ska mål och riktlinjer anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning,
- för ekonomin ska de finansiella mål anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning,
- budgeten ska innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år och ska innehålla finansiella mål.

Förbundsdirektionen beslutade 2021-09-29 om *Mål- och resursplan 2022-2024 med Budget 2022*. Den innehåller en plan för ekonomin för perioden. Förbundets övergripande mål och delmål för kollektivtrafiken framgår vidare liksom indikatorer för att bedöma måluppfyllelsen. Mål- och resursplanen innehåller också de delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att förbundet ska kunna redovisa att det har uppnått god ekonomisk hushållning. Dessa mål är:

- Vi ska resurseffektivt öka det totala resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Av gällande förbundsordning framgår att direktionen ska ”före utgången av september månad, fastställa kommunalförbundets budget för kommande verksamhetsår”.

Vår rekommendation från 2016 års granskning, om att tillse att budgeten även innehåller information om den ekonomiska ställningen i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen, har beaktats i mål- och resursplanen för år 2022-2024.

Av mål- och resursplanen framgår, till delmålet ”Målen är välkända för våra medarbetare” följande ambition till år 2030: ”Vi har en verksamhetsplan som leder till uppfyllnad av de övergripande målen.” Ambitionen var även uttryckt i föregående års verksamhetsplan. Vi har tagit del av en verksamhetsplan för 2022, som är fastställd i maj 2022 av ledningsgruppen. Planen innehåller information om aktiviteter per område med utsedda ansvariga. Kopplingen mot förbundets delmål framgår även.

Kommentar

Förbundsdirektionen har beslutat om en budget och plan för en period av tre år, d.v.s. 2022 - 2024. Den har beslutats inom de tidsramar som anges i såväl kommunallagen som i förbundsordningen.

5.3 Uppföljning

Av förbundsordningen framgår att tertialrapporter ska avlämnas samt att kommunalförbundet i sin ekonomiska åiterrapportering tydligt ska signalera eventuella avvikelser mot budget. Tertialrapporternas innehåll har i övrigt inte reglerats i förbundsordningen.

Vi har noterat att båda tertialrapporterna innefattar uppgift om budgetavvikelse och prognos för helåret. Förklaringar till prognostiserade avvikelser framgår även. Tertialrapporten per den 31 augusti innehåller därutöver uppföljning av förbundets mål och indikatorer inklusive prognos av måluppfyllelsen för helåret. Tertialrapporten per den 30 april innehåller även sådan information. Uppföljningen av indikatorerna är dock mer begränsad.

I 2021 års granskning noterades att förbundsdirektionen fastställt en plan för uppföljningsprocessen som omfattade år 2021. I granskningen noterades emellertid att månadsrapporteringen inte motsvarat direktionens beslutade plan, varför det rekommenderades att säkerställa att uppföljningen tillgodoser direktionens krav.

Av ”Handlingsplaner revisionsrapporter 2021”, som direktionen godkände vid sitt sammanträde i september 2022, framgår följande planerade åtgärd:

”Se över möjlighet, behov och utformning av återkommande rapportering mellan ordinarie rapporter.”

Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat uppgift om vilka åtgärder som vidtagits och erhållit information om att förbundet löpande arbetar med att utveckla processer och rapporteringar. Det har dessutom framhållits att arbetet under år 2022 har inriktats mot att utveckla de fasta rapporteringarna tertial och årsbokslut inklusive prognoser. Vidare har det angetts att det inte funnits möjlighet till löpande rapportering mellan ordinarie rapporter, bland annat på grund av arbetsbelastning. Ett behov av att utveckla systemstödet, för att möjliggöra enklare hantering och snabbare rapporter utan allt för mycket manuell hantering, har också lyfts fram av förbundet.

Vi har noterat att direktionen inte har beslutat om en plan för uppföljningsprocessen avseende år 2022.

Enligt förbundsordningen ska även trafikbokslut upprättas. 2022 års trafikbokslut planeras att behandlas av direktionen i mars 2023.

Kommentar

Vi bedömer att rapporteringen motsvarar de krav som uttryckts i förbundsordningen.

Vi har noterat att en plan för uppföljningsprocessen inte har tagits fram för år 2022 i likhet med 2021. Vi rekommenderar att behovet av rapportering ses över.

Delårsrapporten har granskats av förbundets revisorer i särskild ordning.

5.4 Förbundets ekonomi

Budgetföljsamhet

Enligt årsredovisning 2022 uppgick verksamhetens nettokostnad till 657,8 mnkr, vilket överstiger budget med 53,4 mnkr (8,8 %). Enligt årsredovisningen beror avvikelsen främst på covid -19. Kriget i Ukraina framhålls även.

Avvikelserna avser framför allt verksamhetens kostnader (-60,6 mnkr). Intäkterna är även högre än budget (+7,3 mnkr). Avskrivningarna uppgår i stort till budgeterat belopp (-0,1 mnkr).

- *Verksamhetens intäkter:* Budgetavvikelsen beror i huvudsak på högre intäkter avseende biljetter, skolkort, Resplus (ett biljettsamarbete mellan olika trafikföretag) och statsbidrag.
- *Verksamhetens kostnader:* Den största budgetavvikelsen härrör till den linjelagda busstrafiken, exklusive avskrivning. Avvikelsen uppgår till -54 mnkr. Den särskilda persontrafiken redovisar i övrigt väsentligt högre kostnader i förhållande till budget (-13,2 mnkr). De administrativa kostnaderna understiger däremot budget med 2,6 mnkr.

Nettokostnadsutveckling

Nedan framgår hur nettokostnaderna, mnkr, har utvecklats under den senaste treårsperioden, exklusive engångsposter/jämförelsestörande poster:

Tabell 1

År	Nettokostnad	Förändring, %
2020	562,9	-0,3
2021	597,7	6,1
2022	657,8	10,0

Under år 2022 har nettokostnaderna ökat med 60,1 mnkr.

Nettokostnadsutvecklingen förklaras av samma faktorer som budgetavvikelsen.

Produktionskostnader

I årsredovisningen finns uppgift om produktionskilometer för landsbygds- och tätortstrafik, exklusive sjukresor och färdtjänst samt bruttokostnad per kilometer. Nedan framgår utvecklingen för de senaste tre åren.

Tabell 2

År	Antalet produktionskilometer	Förändring av produktionskilometer	Bruttokostnad, kr/km	Förändring av bruttokostnad, kr/km
2020	13 229 303	0,1 %	33,99	-3 %
2021	12 974 960	-1,9 %	36,26	7 %
2022	13 225 117	1,9 %	40,01	10 %

Som framgår av tabell 2 har antalet produktionskilometer ökat med nästan 2 % samtidigt som bruttokostnaden per kilometer ökat med ca 10 %.

Finansiell analys

Nedan framgår ett antal finansiella mått och jämförelsetal från årsredovisningen.

Tabell 3

År	Likviditet	Rörelsekapital, mnkr	Soliditet, %	Eget kapital, mnkr
2018	92	-24,4	0,5	1,3
2019	92	-19,1	0,6	1,3
2020	93	-17,7	0,5	1,3
2021	93	-18,4	0,5	1,3
2022	91	-19,7	0,6	1,3

Kassalikviditet är det mått som används för att mäta förbundets likviditet. Det är ett nyckeltal som visar betalningsförmågan på kort sikt. Som framgår av årsredovisningen är riktvärdet för måttet 100 %, vilket innebär att de likvida medlen är lika med eller större än de kortfristiga skulderna.

Rörelsekapitalet visar, i likhet med kassalikviditeten, betalningsförmågan på kort sikt. Som framgår av tabell 3 har det försämrats något under 2022.

I 2021 års granskning framkom att betalningsförmågan tidvis var ansträngd under året vilket gjorde att en ytterligare debitering var nödvändig.

Enligt uppgift görs likviditetsprognoser löpande under året. För 2022 uppges fakturering av medlemsbidraget ha skett enligt budget. En tilläggsfakturering på totalt 28,9 mnkr blev därtill nödvändig på grund av de stora indexökningarna som var en följd av kriget i Ukraina. Debiteringen gjordes i augusti 2022. I januari gjordes en ytterligare tilläggsdebitering avseende 2022, vilken uppgick till 29 mnkr.

Enligt förbundet har budgeten för 2023 beaktat 2022 års indexhöjningar.

Finansiellt mål

Direktionen har bedömt att det finansiella målet; ”Resurseffektiv kollektivtrafik”, inte har uppnåtts för år 2022. För åren 2016 - 2021 gjordes motsvarande bedömningar. Av årsredovisningen framgår att ”Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt, då ingen av de ingående indikatorernas värden uppnått målvärdet. Resandet har förvisso återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för måluppfyllnad”. Vi har noterat att indikatorn ”Nettokostnad per resa” inte har följts upp/redovisats till målet.

Kommentar

Som framgår av förbundets årsredovisning har de finansiella måtten hållits på en i stort sett oförändrad nivå. Rörelsekapitalet och likviditeten har dock minskat något. Betalningsförmågan har vidare delvis varit problematisk och har liksom föregående år (2021) krävt en extra debitering av berörda medlemmar.

Som beskrivits har förbundets nettokostnader överstigit budgeten med 53,4 mnkr, vilket främst förklaras av konsekvenser av covid-pandemin samt kriget i Ukraina.

Sammantaget bedömer vi att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Verksamheten har samtidigt påverkats av pandemin och pågående krig. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks. Att målet om Resurseffektiv kollektivtrafik”, inte har uppnåtts för något år i perioden 2016 – 2022 är otillfredsställande.

5.5 Uppfyllelse av verksamhetsmål

Av tabell 4 nedan framgår, i sammanfattad form, direktionens bedömning av måluppfyllelsen för år 2022 samt föregående två år.

Tabell 4

Nr	Mål	2020	2021	2022
1	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resande	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
2	Minskad negativ miljöpåverkan	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
3	Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
4	Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
5	Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
6	Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
7	Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
8	Målen är välkända för våra medarbetare	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
9	Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt

Av Mål- och resursplan 2022–2024 samt årsredovisning 2022 framgår att mål nr 1 och 2 är av särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning. Detsamma gäller målet ”Resurseffektiv kollektivtrafik” som utgör förbundets finansiella mål, se avsnitt 5.4.

Av årsredovisningen framgår direktionens samlade bedömning av måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning:

Bedömningen, utifrån direktionens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2022. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om *Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet*, *Minskad negativ miljöpåverkan* och *Resurseffektiv kollektivtrafik*. Resandet har återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävas för ökad måluppfyllnad.

Av årsredovisningen framgår till mål 8 ovan att ”Delmålet följs upp vid både medarbetarsamtal och medarbetarundersökning. Indikatorer för att följa upp delmålet saknar dock värde.” Av mål- och resursplanen för 2022-2024 framgår dock indikatorer med målvärden. Enligt uppgift förklaras upplysningen i årsredovisningen med att den medarbetarundersökning som gjordes under 2022 inte omfattade om målen var välkända för förbundets medarbetare.

Kommentar

Direktionen har bedömt att verksamhetsmålen för 2022 inte har uppnåtts. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Vi bedömer dock att det är väsentligt att medarbetsundersökningar planeras och genomförs så att de mål och indikatorer som direktionen fastställt kan följas upp.

5.6 Intern kontroll

Förbundet har en policy för intern kontroll. Av policyn framgår att

”En ändamålsenlig intern styrning och kontroll ger förutsättningar för att verksamheten drivs på ett effektivt sätt och att uppsatta mål nås med önskat resultat. Inom ekonomiadministrationen kan brister och ofullständigheter i redovisningen, ekonomiska rapporter och beslutsunderlag motverkas. Med en god intern styrning och kontroll kan misstag förebyggas och oegentligheter upptäckas.”

Av policyn framgår även att förbundsdirektionen årligen ska besluta om en internkontrollplan och när så ska ske.

2022 års plan beslutades av direktionen 2021-12-15, vilket överensstämmer med policyns tidsramar. Internkontrollplanen för år 2022 är inriktad mot följande:

1. återhämtningsgraden av biljettintäkter till budgeterad nivå vid återlagda reserestriktioner från FHM och RVN och vid fortsatt distansarbete hos många arbetsgivare i länet,
2. effekterna av låg processdokumentation vid ofullständig processkänedom (innefattande processer inom ekonomi, IT samt även till viss del trafik)

Direktionen beslutade att uppdra till förbundsdirektören att återredovisa resultatet av internkontrollpunkterna till förbundsdirektionens första sammanträde 2023. Av såväl protokoll som tillhörande handlingar framgår att planen har baserats på en riskanalys. Huruvida samtliga väsentliga verksamheter/processer omfattas saknar vi uppgift om. Vad kontrollerna mer specifikt består av går vidare inte att utläsa av handlingarna.

Direktionen kommer enligt uppgift att få resultatet rapporterat vid sitt sammanträde den 24 mars 2022.

Följande framgår i rapporteringen av punkt 1 i internkontrollplanen:

- *Genomförande:* Denna internkontroll har granskat återhämtningsgraden av biljettintäkter till budgeterad nivå sedan 2019.
- *Bakgrund:* För biljettintäkterna ser myndigheten en fortsatt låg återhämtningsgrad av resande i kollektivtrafiken, så förbundsdirektionen har i Mål- och resursplan 2023-2025 med budget 2023 beslutat om återhämtningsstrappa.
- *Sammanfattande bedömning:* Återhämtningsgraden är 90 % av budgeterad nivå för biljettintäkter under 2022.
- *Förslag på förändring:* Fortsätta bevaka återhämtningsgraden för biljettintäkter. Aktivt arbeta vidare med att marknadsföra och erbjuda en attraktiv lösning för kollektivtrafikens resenärer och för att attrahera ytterligare resenärer.

Följande framgår i rapporteringen av punkt 2 i internkontrollplanen:

- *Bakgrund:* Efter byte av ekonomisystem har faktureringen av företagskort och hanteringen blivit ändrad. Integrationen mellan företagskontot och ekonomisystemet har inte fungerat på det sätt som vi förväntade oss. Flera nyckelpersoner som varit delägare av processen har slutat och stor kunskap har försvunnit från Din Tur.
- *Sammanfattande bedömning:* Processen hade vid ingången av året stora brister. Kunderna fick vänta väldigt länge på att motta fakturor. Underlagen var svåra att förstå.
- *Förslag på förändring:* Under året har ett stort arbete genomförts där många olika åtgärder vidtagits och processen har förbättrats avsevärt. Fakturor är utsända och underlagen är korrigerade. Fortsatt bevakning av hur processen fortlöper kommer att krävas. Vid införande av nytt biljett- och betalssystem kommer en helt annan möjlighet då hela systemet för företagskunder byts ut och blir förhoppningsvis både enklare för kunder och för Din Turs hantering.

Av direktionens protokoll 2023-03-24, § 31, framgår att ovanstående ärende har behandlats.

Vi har i övrigt noterat att det vid direktionens sammanträden redovisas anmälan av delegationsbeslut samt uppföljning av beslut. Dessa underlag har dock inte granskats närmare av oss.

Vi har även noterat att Förbundsdirektionen, vid sitt sammanträde den 29 september 2022 § 119, har fått information om riktlinje för visselblåsning utifrån ny lagstiftning som gäller från och med den 17 december 2021.

Kommentar

Vår granskning har visat att det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys. Planen har vidare följts upp inom föreskriven tid. Vi bedömer dock att processen behöver utvecklas för att säkerställa att den interna kontrollen uppnår sina syften enligt direktionens policy för intern kontroll.

Enligt vår bedömning bör beslut om riktlinje för Visselblåsning fattas av Förbundsdirektionen.

5.7 Revisionell bedömning

Syftet med granskningen har varit att, utifrån en grundläggande granskningsinsats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts. Möjligheterna att nå målen har samtidigt påverkats av både covid-19 och kriget i Ukraina. Vi har noterat att en verksamhetsplan har upprättats av förbundets ledningsgrupp. Vi anser även att det är väsentligt att medarbetsundersökningar planeras och genomförs så att de mål och indikatorer som direktionen fastställt ska kunna följas upp.

Förbundsdirektionen har under 2022 fattat beslut utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsiktsplikten. Vi anser dock att direktionen behöver säkerställa att underlagen inför dessa beslut är tillräckliga och ändamålsenliga.

Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Covid-19 och kriget i Ukraina har dock påverkat förbundets ekonomi. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks.

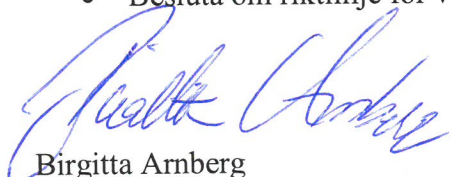
Vi har noterat att en plan för uppföljningsprocessen inte har tagits fram för år 2022 i likhet med 2021. Rapporteringen motsvarar emellertid de krav som uttryckts i förbundsordningen.

Vår granskning har i övrigt visat att det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys. Planen har vidare följts upp inom föreskriven tid. Vi bedömer samtidigt att processen bör utvecklas för att säkerställa att den interna kontrollen uppnår sina syften enligt direktionens policy för intern kontroll. Vi anser vidare att beslut om riktlinje för visselblåsning bör fattas av Förbundsdirektionen.

Rekommendationer

Nedan framgår våra främsta rekommendationer till Förbundsdirektionen utifrån vår granskning.

- Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt.
- Utveckla processen för den interna kontrollen.
- Se över behovet av uppföljning och rapportering.
- Besluta om riktlinje för visselblåsarfunktionen.

Birgitta Arnberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor